

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2204/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Bfv.I.746/2025/3. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Kúria Bfv.I.746/2025/3. számú végzése, a Debreceni Ítéltábla Bf.IV.282/2021/79. számú ítélete és a Debreceni Törvényszék 24.B.142/2020/196. számú ítélete alaptörvényellenességének a megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] Az indítvány, annak kiegészítése és a támadott bírósági határozatok alapján az ügy lényege és az alkotmányjogi panasz előzményei az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] A Debreceni Törvényszék 2021. március 1-jén kihirdetett 24.B.142/2020/196. számú ítéletével az indítványozót – mint XI. rendű vádlottat – bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Btk.) 310. § (1) bekezdés *a*) pont, (2) bekezdés *b*) pont *bb*) alpont, (5) bekezdés *b*) pont] és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége (régai Btk. 276. §) miatt halmazati büntetésül – mint bűnszervezetben elkövetőt – a feltételes szabadságra bocsátás kizárása mellett 4 év fegyház végrehajtási fokozatú szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte.
- [4] A Debreceni Ítéltábla másodfokú bíróságként eljárva 2021. december 7-én hozott Bf.IV.282/2021/79. számú ítéletével az indítványozóra nézve az elsőfokú ítéletet akként változtatta meg, hogy költségvetést károsító cselekményét 2 rendbelinek; a magánokiratra elkövetett cselekményét 15 rendbeli társtettesként elkövetettnek minősítette.

- [5] A bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, amelyet a Kúria 2023. január 19-én meghozott Bfv.II.330/2022/27. számú végzésével elutasított. A Kúria végzésében foglalt figyelmeztetés szerint ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.
- [6] Az indítványozó ezt követően újabb felülvizsgálati indítványt nyújtott be, amelyet a Kúria 2023. november 21-én meghozott Bfv.1.1080/2023/2. számú végzésével elutasított. A Kúria ezen végzése is tartalmazta azon figyelmeztetést, amely szerint ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.
- [7] Az indítványozó a jogerős ítélettel szemben perújítási indítványokat is előterjesztett. Első ilyen indítványát a Debreceni Ítéltábla 2023. augusztus 24-én meghozott Bpi.II/408/2023/7. számú végzésével elutasította. A végzés a Kúria 2024. január 30-án hozott Bpkf.II.1/2024/3. számú végzésével vált véglegessé. Az indítványozó második perújítási indítványát a Debreceni Ítéltábla 2024. október 9-én meghozott Bpi.III/580/2024/7. számú végzésével utasította el.
- [8] Az indítványozó a bíróság vádról rendelkező jogerős ítéletével szemben ezt követően újabb indítványt nyújtott be, amelyet a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) XCII. Fejezete szerinti, a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatként kért intézni, és a Be. 668. §-a, valamint 669. § (2) bekezdése alapján törvénysértést kért megállapítani. Indoklásként hivatkozott arra, hogy már az alapügyben is csak formálisan volt védője, az ügydöntő határozat meghozatalát követően pedig semmilyen formában nem volt. A Kúria az indítványozó indítványát nem tekinthette a törvényesség érdekében bejelentett jogorvoslatnak figyelemmel arra, hogy a Be. 667. § (1) bekezdése értelmében ezen rendkívüli jogorvoslati eljárás kezdeményezésére kizárólag a Legfőbb Ügyész jogosult. Az indítványozó felülvizsgálati indítványa kapcsán a Kúria megállapította, hogy az ugyanazon jogosult által ismételt előterjesztett, így törvényben kizárt. Ezért a Kúria az indítványozó felülvizsgálati indítványát Bfv.I.746/2025/3. számon 2025. június 24-én hozott végzésével elutasította.
- [9] Az indítványozó a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből a pártatlan bírósághoz való jog részjogosítvány megsértése miatt tartotta megállapíthatónak. Előadta, hogy a Debreceni Ítéltábla másodfokú ítéletének a meghozatalában részt vett egyik bíró – dr. B. J. – korábban az ügyében törvényszéki bíróként is eljárta, amikor a Debreceni Törvényszék 6.Bny.457/2013/4. számú, házi őrizet meghosszabbításáról rendelkező végzést meghozta. Az indítványozó kiemelte, hogy ez a végzés ugyan nem vele szemben rendelkezett kényszerintézkedés alkalmazásáról, azonban az ellene folyt büntetőeljárásban született, és az ügy irataiból az eljárta bíró az indítványozónak a bűncselekmény

elkövetésében játszott szerepét részletesen megismerhette. A Debreceni Járásbíróság továbbá 77.Bnyf.418/2013/24. számú, 2015. szeptember 24-én kelt végzésében az ügyben korábban elrendelt zár alá vételt feloldotta. A végzés ellen az I. r. vádlott jogorvoslattal élt, amelyet elbírálva a Debreceni Törvényszék 2015. október 21-én hozta meg a 3.Bnyf.350/2015/2. számú végzést, azzal az elsőfokú végzést helybenhagyta. A másodfokon eljáró bírói tanács egyik tagja szintén dr. B. J. volt.

- [10] Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlatának részletes ismertetése alapján az indítványozó azt a következtetést vonta le, hogy dr. B. J. nem vehetett volna részt a jogerős másodfokú határozat meghozatalában, mert korábbi eljárása okán kizárt bírónak minősült.
- [11] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát [Abtv. 56. § (3) bekezdés].
- [12] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítvány az alábbiak szerint nem volt befogadható.
- [13] 3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni. A jelen indítvány alapjául szolgáló eljárásban a Kúria Bfv.I.746/2025/3. számú végzése az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében a bírósági eljárást befejező, és az Ügyrend 32. § (5) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal az általános szabályok szerint önállóan is támadható döntésnek minősül.
- [14] Következtes továbbá az Alkotmánybíróság gyakorlata abban, hogy amennyiben „a Kúria azt állapította meg, hogy felülvizsgálati eljárás lefolytatására nincs lehetősége, az Alkotmánybíróság a Kúria ezen nem érdemi döntésén (végzésén) keresztül az ügy érdemében hozott jogerős döntést csak kivételesen vizsgálhatja. Ilyen kivételes eset, ha a Kúria a végzését mérlegelési jogkörben eljárva hozta meg; továbbá ha az indítványozó alkotmányjogi panaszában egyaránt támadja a Kúria felülvizsgálati végzését és az ügy érdemében hozott jogerős döntést és az alkotmányjogi panasz mind a Kúria végzéséhez, mind pedig a jogerős döntés kézbesítéséhez képest határidőben előterjesztettnek minősül; valamint ha az indítványozó korábban a jogerős döntést a felülvizsgálati kérelemmel vagy felülvizsgálati indítvánnyal egyidejűleg, az Abtv. szerinti határidőben alkotmányjogi panasszal is támadta, az Alkotmánybíróság pedig egyesbíróként eljárva az alkotmányjogi panaszt a folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásra tekintettel utasította vissza, ez esetben ugyanis a korábban előterjesztett (és a folyamatban lévő eljárás miatt visszautasított) alkotmányjogi panasz teremti meg az ügy érdemében hozott döntés

Alkotmánybíróság általi vizsgálhatóságának lehetőségét” {3052/2023. (II. 8.) AB végzés, Indokolás [12]–[16]}.

- [15] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen ügyben ezen kivételes esetek egyike sem áll fenn. A Kúria az indítványozó felülvizsgálati kérelmét, mint ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, ezért törvényben kizárt kérelmet utasította vissza, nem mérlegelési jogkörben. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát a Kúria végzéséhez képest határidőben, a Debreceni Ítéltábla 2021. december 7-én hozott Bf.IV.282/2021/79. számú ítéletéhez képest azonban nyilvánvalóan elkésztetten terjesztette elő. Az indítványozó továbbá nem terjesztett elő olyan alkotmányjogi panaszt a jogerős ítélet ellen korábban, a felülvizsgálati indítvánnyal egyidejűleg, amelyet az Alkotmánybíróság egyesbíróként eljárva a folyamatban lévő felülvizsgálati eljárásra tekintettel utasított vissza. Az Alkotmánybíróság vizsgálata ezért a jelen ügyben az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján kizárólag a Kúria Bfv.I.746/2025/3. számú végzésére irányulhatott.
- [16] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozó és védője a Kúria támadott végzését 2025. június 3-án vették kézhez. Így az indítványozó az alkotmányjogi panaszt 2025. augusztus 1-jén határidőben terjesztette elő.
- [17] Eleget tesz az indítvány az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében a határozott kérelemmel összefüggésben rögzített feltételeknek. Az indítványozó beadványában megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §), az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezését [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés], valamint az eljárás megindításának indokait és az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az indítvány továbbá indokolást tartalmaz arra nézve is, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel, meghatározza az Alkotmánybíróság által vizsgálandó konkrét bírósági határozatot, valamint kifejezett kérelmet rögzít a megsemmisítésére.
- [18] 4. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja továbbá az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen az Abtv. 27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint az Abtv. 29–31. § szerinti tartalmi követelményeket. Ezeket a feltételeket vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [19] 4.1. Az indítvány eleget tesz az Abtv. 27. § (1) bekezdéséből fakadó kritériumoknak, mivel az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette. Az indítványozó továbbá az alkotmányjogi panasz előterjesztésére jogosultnak tekinthető, és figyelemmel arra, hogy a megsemmisíteni kért bírósági határozat az indítványozó ellen folyt büntetőeljárásban született, nyilvánvalóan érintett is.

- [20] 4.2. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának az is feltétele, hogy az indítvány a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30], illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [21] Az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben előadott kifogásait az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-a alapján a következőképpen értékelte.
- [22] 4.3. Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványai köréből a pártatlanság sérelmét azon az alapon állította, hogy a másodfokú jogerős döntés meghozatalában kizárt bíró vett részt.
- [23] Az Alkotmánybíróság az indítványozó ezen kifogását – a fent kifejtett szempontok okán – csak a Kúria támadott végzésében foglaltak alapján értékelhette. Megállapította azonban az Alkotmánybíróság, hogy a Kúria a támadott végzésben érdemben nem vizsgálta az indítványozó kifogásait, mivel az indítványozó indítványa alapján kizárt volt a felülvizsgálat. Az indítványozónak így a pártatlan bírósághoz való jog sérelme körében előadott kifogásai a Kúria támadott végzését érintően nem vetettek sem fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét.
- [24] Az indítványozónak a pártalan bírósághoz való jog sérelmére vonatkozó érvei kapcsán rámutat emellett az Alkotmánybíróság az alábbiakra is.
- [25] Az Alkotmánybíróság legutóbb a 15/2025. (XII. 8.) AB határozatban, a Be. 869. § (2) bekezdés b) pontja alaptörvény-ellenességét vizsgálva foglalta össze a bíró kizárásának vizsgálatában irányadó gyakorlatát. Döntésében az Alkotmánybíróság az alábbiakat állapította meg. „A pártatlanság követelménye mellett az egyéb alkotmányos szempontok érvényesítésének a jogalkotói szándékát elfogadva, figyelemmel a bíróságok jogalkalmazásban továbbra is tapasztalható bizonytalanságokra –, amelyekre példaként hozhatók fel a jelen bírói kezdeményezés alapjául szolgáló indítványok – az Alkotmánybíróság teljes ülése a benyújtott bírói kezdeményezések alapján úgy ítélte meg, hogy a továbbiakban nem tartja fenn:
- a) egyrészt a 25/2017. (X. 17.) AB határozat indokolásában (Indokolás [27], [29]–[31], [33]) foglalt, az Alkotmánybíróság öttagú tanácsa által megfogalmazott azon megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a régi Be. 606/B. § alkalmazására irányadók, vagyis, hogy a 2016. november 30. napján folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell a 21/2016. (XI. 30.) AB határozatban meghatározott alkotmányos követelményt;
- b) másrészt a 2/2020. (I. 2.) AB határozat indokolásában (Indokolás [29]) – a 25/2017. (X. 17.) AB határozatban kifejtett, az a) pontban ismertetett álláspontot

megerősítő – megállapításokat, amelyek a bíróságok számára a Be. 869. § (1) bekezdés alkalmazására irányadók” (Indokolás [101]).

- [26] Az indítványozó felvetései kapcsán az Alkotmánybíróság a fentiekén túl figyelemmel volt arra, hogy a házi őrizet meghosszabbítására a régi Be. 138. § (3) bekezdése értelmében az előzetes letartóztatás szabályai voltak irányadók. Megállapította az Alkotmánybíróság, hogy a Be. 14. § (3) bekezdés a) pontjának alkalmazása során a fentiek értelmében az előzetes letartóztatás – valamint a házi őrizet – egy éven túli meghosszabbítása tárgyában eljáró törvényszéki egyesbíró abban az esetben minősül kizártnak, ha a büntetőeljárás 2013. november 22. után indult. A zár alá vétellel szemben előterjesztett jogorvoslatot elbíráló törvényszék másodfokú tanácsának tagjaként eljáró bírót továbbá – a Be. 159. § (1) bekezdésére, 207. § (1) bekezdésére és 215. § (3) bekezdése alapján – a fentiek értelmében a 2016. november 30. után indult büntetőeljárásokban minősül kizártnak.
- [27] Az indítványozó elleni büntetőeljárás esetében azonban az Alkotmánybíróság által rendelkezésre bocsátott iratok alapján megállapítható volt, hogy az bizonyosan ezen időpontokat megelőzően indult. Az indítványozó ellen folyt büntetőeljárásban eljáró törvényszéki egyesbíró, valamint a törvényszék másodfokú tanácsának tagjaként eljáró bíró eljárása ezért akkor sem sértené a pártatlanság követelményét, ha az indítványozó kifogásait az Alkotmánybíróság a másodfokú határozatot érintőn érdemben vizsgálhatta volna.
- [28] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek okán az indítvány vizsgálata alapján arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek, és az alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdései alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel visszautasította.

Budapest, 2026. június 16.

Dr. Handó Tünde s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró